

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/789/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112218164
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112218164.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermana a členov senátu JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, so sídlom Bratislava, Olejkárska 1, IČO: 00 492 736, proti odporcovi Q.. W. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. A., B. E. XXXX/X, v konaní zastúpeného Mgr. Štefanom Lišiakom, advokátom, Advokátska kancelária Banská Bystrica, Robotnícka ulica č. 8, o zaplatenie 93,72 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13C 29/2013-81 zo dňa 25. 02. 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania vo výške 29,57 € na účet Mgr. Štefana Lišiaka, advokáta do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 93,70 € s prísl.. Zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 163,24 €.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: „Navrhovateľ podaným návrhom doručeným súdu dňa 25. 07. 2012 žiadal súd, aby vo svojom rozhodnutí zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 93,72 Eur ako nákladov za odťah motorového vozidla.

Navrhovateľ vo svojom návrhu resp. v písomnom vyjadrení uviedol, že hlavné mesto SR Bratislava vykonáva správu komunikácie, z ktorej bolo odťahnuté nesprávne zaparkované vozidlo odporcu ev. č. A dňa 20. 03. 2012, nakoľko toto vozidlo tvorilo prekážku v cestnej premávke tým, že bolo ponechané pred prechodom pre chodcov a nebola ponechaná zákonom stanovená vzdialenosť 5 metrov pred prechodom pre chodcov. Odporca sa tak dopustil dopravného priestupku v zmysle § 25 ods.1 písm.c) zákona č. 8/2009 Z. z. Za uvedený priestupok mu bola uložená bloková pokuta vo výške 20,-- Eur. Vzhľadom k tomu, že vozidlo tvorilo prekážku v cestnej premávke, oprávňovalo správcu komunikácie, t. j. hlavné mesto SR Bratislavu v zmysle § 43 ods.4 zákona č. 8/2009 Z. z. prostredníctvom svojho zamestnanca nariadiť odťah takéhoto motorového vozidla. O odťahu motorového vozidla rozhodol správca komunikácie hlavné mesto SR Bratislava prostredníctvom svojho poriadkového útvaru, a to Mestskej polície v Bratislave. Táto právomoc Mestskej polície je daná rozhodnutím primátora hlavného mesta SR Bratislava č. 3/2009 zo dňa 01. 02. 2009, ktorý primátor vydal v zmysle zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii a Štatútu hlavného mesta SR Bratislava. V danom prípade išlo teda o rozhodnutie vlastníka a správcu komunikácie prostredníctvom ním riadeného organizačného útvaru, t. j. mestskej polície. Mestská polícia vykonáva kompetencie správcu v rozsahu stanovenom v § 43 ods.4 zákona č. 8/2009 Z. z. Z uvedenej právnej úpravy vyplýva, že o odťahu motorového

vozidla, ktoré tvorí prekážku v cestnej premávke, môže rozhodnúť aj správca cesty, čo sa stalo aj v danom prípade. Nie je preto správne tvrdenie odporcu o tom, že o takomto odťahu môže rozhodnúť iba príslušník polície v zmysle § 43 ods.5 citovaného zákona. Aktívnu legitimáciu navrhovateľ odôvodnil tým, že ako správca komunikácie vystupuje navrhovateľ, pretože je organizáciou zriadenou správcom komunikácie na účel odstraňovania prekážok v cestnej premávke. Hlavné mesto SR Bratislava je jediným vlastníkom navrhovateľa a výkonom odťahovania vozidiel poveril navrhovateľa, ktorého hlavným predmetom činnosti je Mestská hromadná doprava, ktorý zároveň zriadil stredisko odťahovacej služby. Žalovaná suma podľa navrhovateľa predstavuje sumu, ktorá bola stanovená zakladateľom navrhovateľa, t. j. hlavným mestom SR v roku 2005, kedy bolo zriadené stredisko odťahovacej služby navrhovateľa. Navrhovateľ tvrdil, že pri stanovení kalkulácie odťahovacej služby na jedno vozidlo v danom roku pre účely súdneho konania dáva vypracovať každoročne znalecký posudok, ktorým preukazuje oprávnenosť žalovanej sumy. Odo dňa zriadenia strediska odťahovacej služby akcionár stanovenú výšku za odťah nezmenil a to napriek zvýšeným nákladom navrhovateľa, nakoľko stanovenú sumu považuje za dostatočnú náhradu za vykonaný odťah.

Súd uvádza, že v danom prípade však navrhovateľ takýto znalecký posudok v konaní nepredložil.

Odporca vo svojich výpovediach prostredníctvom právneho zástupcu resp. vo vyjadrení v odpore uvádzal, že navrhovateľ nie je aktívne legitimovaným na podanie takejto žaloby, pretože v danom prípade nie je správcom miestnej komunikácie. Pretože navrhovateľ nie je právnickou osobou, ktorú by hlavné mesto Bratislava zriadil za účelom vykonávania správy miestnych komunikácií, ktoré sú v správe mesta. Navrhovateľ bol zriadený nie za účelom výkonu správy miestnych komunikácií, ale aby poskytoval služby v oblasti verejnej mestskej hromadnej dopravy a z tohto dôvodu nie je možné, aby bol oprávnený vykonať odťah motorových vozidiel, ktoré tvoria prekážku v cestnej premávke a nemá právo na náhradu žiadnych nákladov za vykonanie takého neoprávneného odťahu. Zároveň odporca uvádzal, že zo zákona o obecnej polícii nevyplýva možnosť rozširovania právomoci mestskej polície rozhodnutím primátora a to za použitia donucovacích prostriedkov napr. odťah motorového vozidla, ktoré sú hrubým zásahom do jeho základných práv. Odporca uviedol, že teda navrhovateľ nie je aktívne legitimovaný v tomto spore, pretože nie je správcom danej komunikácie. Zo skutkového stavu tak, ako bol aj zachytený na fotografiách nie je preukázané, že vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky. Vyplýva z nich len to, že vozidlo stojí na komunikácii a teda zákon nedovoľuje použiť možnosť a spôsob odťahu tohto motorového vozidla. Takýto postup by bol oprávnený len v takom prípade, pokiaľ by vozidlo tvorilo prekážku v cestnej premávke a túto skutočnosť navrhovateľ nepreukázal. Pokiaľ by teda aj takéto motorové vozidlo tvorilo prekážky cestnej dopravy, mohol by ho odtiahnuť len správca komunikácie, čo v danej veci nie je navrhovateľ. Z toho potom vyplýva, že takýto odťah mohol nariadiť len policajt, príslušník policajného zboru a nie príslušník mestskej polície. Zároveň odporca namietal náklady, ktoré v danom prípade neboli nijakým spôsobom preukázané, pričom uviedol, že má vedomosť o tom, že náklady na odťah motorového vozidla, ktoré sa vykonávajú na komerčnom základe, sú v rozsahu jednej tretiny.

Podľa § 3 ods.1 písm.f) bod 2 zákona č. 564/1991 Zb., obecná polícia objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje osobitný predpis, prejednáva v blokovom konaní priestupky ustanovené osobitným predpisom a priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposluchnutím pokynu vyplývajúceho zo všeobecnej úpravy cestnej premávky, ktorou sa zakazuje zastavenie, státie a vjazd vozidiel.

Podľa § 25 ods.1 písm.c) zákona č. 8/2009 Z. z., vodič nesmie zastaviť a stáť na priechode pre chodcov alebo na priechode pre cyklistov a vo vzdialenosti kratšej ako 5 m pred nimi.

Podľa § 43 ods.1 zákona č. 8/2009 Z. z., kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, je povinný ju bezodkladne odstrániť na jeho náklady správca cesty. Ten, kto odstráni prekážku cestnej premávky, je povinný bezodkladne zabezpečiť aj odstránenie predmetov a odpadov prekážajúcich v zjazdnosti na ceste, ktoré s prekážkou cestnej premávky súvisia.

Podľa § 43 ods.4 písm.a) zákona č. 8/2009 Z. z., správca cesty môže odstrániť vozidlo stojace na ceste vrátane chodníka na náklady jeho prevádzkovateľa, ak je na mieste, kde tvorí prekážku cestnej premávky.

Podľa § 43 ods.5 zákona č. 8/2009 Z. z., ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky alebo ak ide o vozidlo uvedené v odseku 4 a v § 25, môže o jeho odstránení rozhodnúť aj policajť; také vozidlo odstráni na náklady jeho prevádzkovateľa Policajný zbor alebo správca cesty podľa rozhodnutia policajťa.

Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu a vyššie citovaných právnych predpisov mal potom súd za preukázané, že odporca dňa 20. 03. 2012 v čase o 13.23 h v Bratislave na ulici Spojnej stál s motorovým vozidlom ev. č. Z. tak, že toto vozidlo bolo ponechané pred prechodom pre chodcov a nebola ponechaná zákonom stanovená vzdialenosť 5 metrov pred prechodom pre chodcov. Odporca sa tak dopustil priestupku v zmysle § 25 ods.1 písm.c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Za takýto priestupok mu bola uložená boková pokuta vo výške 20,-- Eur.

Súd v danej veci konštatuje, že navrhovateľ v danom konaní je aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby, pretože navrhovateľ je právnickou osobou, ktorá bola zriadená aj za účelom vykonávania odťahu motorových vozidiel a to hlavným mestom SR Bratislava, teda správcom komunikácie, pričom k takémuto právnomu názoru sa vyslovil aj najvyšší súd v rozhodnutí pod č. 6MCdo/22/2010 zo dňa 20. 12. 2011. Na základe takéhoto právneho názoru vyplýva, že zákonom dovoleným postupom je aj taký postup, kedy obec prenesie svoje práva a povinnosti pri správe ciest na už existujúci ňou založený subjekt, a to iba v časti svojich oprávnení, teda nevyplýva taký záver, že by správca komunikácie nemohol preniesť na ním zriadenú právnickú osobu časť svojich oprávnení pri správe komunikácií na ním zriadený alebo založený subjekt.

Súd však konštatuje, že v danej veci bolo potrebné posúdiť najmä to, či vozidlo odporcu tvorilo prekážku v cestnej premávke. V tejto súvislosti súd konštatuje, že napriek tomu, že sa odporca dopustil priestupku v zmysle § 25 ods.1 písm.c) zákona č. 8/2009 Z. z., v konaní nebolo nijakým spôsobom preukázané, že by motorové vozidlo tak, ako bolo ponechané na ulici Spojnej v Bratislave dňa 20. 03. 2012 tvorilo prekážku v cestnej premávke tak, aby bolo možné použiť postup ustanovení v § 43 zákona č. 8/2009 Z. z. Z ustanovenia § 43 ods.4 zákona č. 8/2009 Z. z. vyplýva, že správca cesty môže odstrániť vozidlo stojace na ceste vrátane chodníka na náklady prevádzkovateľa len v takom prípade, pokiaľ toto tvorí prekážku cestnej premávky. Táto skutočnosť však v konaní preukázaná nebola. Zároveň súd poukazuje na to, že v ustanovení § 43 ods.5 citovaného zákona a to prvá veta za bodkočiarkou vyplýva, že takéto vozidlo je možné odstrániť na náklady prevádzkovateľa a to prostredníctvom buď policajného zboru alebo správcu cesty, avšak až po rozhodnutí policajťa. V danom prípade policajtom je myslený príslušník policajného zboru SR. Súd potom vychádzal z toho, že právo na odstránenie vozidla v takom prípade, pokiaľ tvorí prekážku cestnej premávky, môže nariadiť na náklady prevádzkovateľa len policajný zbor alebo správca cesty, v danom prípade aj navrhovateľ, avšak musí tu existovať rozhodnutie policajťa, v danom prípade príslušníka policajného zboru SR.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal tú skutočnosť, že by vozidlo odporcu dňa 20. 03. 2012 tvorilo prekážku cestnej premávky na ulici Spojnej v Bratislave, a že by tu existovalo rozhodnutie príslušníka Policajného zboru SR o nariadení o odstránenie takéhoto vozidla z miestnej komunikácie, návrh navrhovateľa nie je dôvodný, a preto súd návrh navrhovateľa zamietol ako nedôvodný. Zároveň súd poukazuje na to, že navrhovateľ v konaní ani nepreukázal prípadným znaleckým posudkom tak, ako to sám v návrhu tvrdil, oprávnenosť výšky nákladov, ktoré by spočívali v odťahu motorového vozidla v prípade, že by ostatné podmienky pre jeho uplatnené právo existovali.

Z vyššie uvedeného preto súd návrh navrhovateľa zamietol.

Súd taktiež rozhodol o práve na náhradu trov konania v zmysle § 142 ods.1 OSP tak, že navrhovateľovi ako účastníkovi v spore neúspešnému, právo na náhradu trov konania priznať nemohol a odporcovi ako účastníkovi v spore úspešnému právo na náhradu trov konania priznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v súlade s § 204 OSP odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie zrušil alebo zmenil tak, že návrhu vyhovie. Odvolanie podal v súlade s § 205 ods. 2 písm. c/,d/,f/ OSP, súd neúplne zistil skutkový stav vecí, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho posúdenia vecí.

Vozidlo odporcu dňa 20. 03. 2012 bolo ponechané pred priechodom pre chodcov, pričom nebola v zmysle ust. § 25 ods. 1 písm. c/ Zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke dodržaná zákonom stanovená

vzdialenosť 5 metrov od prechodu pre chodcov. Predmetná komunikácia je miestnou komunikáciou II. triedy, správu ktorej vykonáva Obec hlavné mesto SR Bratislava. V súlade s ust. § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 písm. a/, d/ a f/ zák. č. 564/1991 Z.z. o obecnej polícii a rozhodnutím primátora č. 3/2009 zo dňa 22. 01. 2009 uložil primátor Hl. m. SR Mestskej polícii ako svojmu organizačnému útvaru zabezpečiť výkon rozhodnutia o odstraňovaní vozidiel v súlade s ust. § 43 ods. 1 zák. č. 8/2001 Z.z. o cestnej premávke. Predmetné rozhodnutie navrhovateľ založil ako dôkaz. Príslušník mestskej polície v súlade s uvedeným rozhodnutím primátora nariadil odťah vozidla odporcu, nakoľko toto bolo zaparkované v rozpore s § 25 ods. 1 písm. c/ zák. č. 8/2009 Z.z. a tvorilo prekážku v cestnej premávke tým, že vozidlo bránilo bezpečnému prechodu chodcov cez prechod, znemožňovalo dostatočný výhľad chodcom a tiež bránilo aj vodičom, aby v dostatočnej vzdialenosti videli chodcov vstupujúcich na prechod pre chodcov. Podľa rozhodnutia príslušníka mestskej polície takto zaparkované vozidlo tvorilo prekážku a nariadený odťah bol v súlade s ust. § 43 ods. 1 a 4 Cestného zákona, čo bolo zaznamenané v zázname o zistení priestupku zo dňa 20. 03.2012. Teda odťah bol vykonaný v súlade s § 43 ods. 4 zák. č. 8/2009 Z.z.

Pokiaľ ide o záver súdu, že navrhovateľ nepreukázal oprávnenosť výšky nákladov, ktoré si v konaní uplatňuje, poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 08. 04. 2013, ktorým podrobne zdôvodnil spôsob stanovenia uplatnenej sumy. V konaniach uplatňuje rovnakú výšku (nižšiu ako je stanovená znaleckým posudkom), nakoľko zisťovanie výšky nákladov za odťah individuálne v každom jednotlivom prípade, by neúmerne zvyšovalo náklady súdneho konania, určenie výšky nákladov paušálnou sumou neodporuje ust. zák. č. 8/2009 Z.z., nakoľko v predmetnej právnej úprave nie je výslovne stanovené, že výška nákladov je v každom jednotlivom prípade individuálna a taktiež neodporuje ani ust. § 136 OSP. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Co 228/2013, č.k. 6 Co 183/2012.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 29,57 €. O odťahu rozhodol orgán, ktorý na to nemá právomoc. Vozidlo bolo odtiahnuté z dôvodu porušenia ust. § 25 ods. 1 písm. c/ zák. č. 8/2009 Z.z. o Cestnej premávke v spojení s § 43 ods. 5 zák. 8/2009 Z.z.. Nie teda z dôvodu, že tvorilo prekážku cestnej premávky. V zmysle § 43 ods. 5 zák. o cestnej premávke môže v prípadoch uvedených v § 25 nariadiť odstránenie vozidla výlučne policajt. O odstránení vozidla bolo rozhodnuté neoprávnenou osobou. Oprávnenia príslušníkov Obecnej polície sú vymedzené zák. č. 564/1991 Zb. Navrhovateľ nie je v konaní aktívne legitimovaný. Navrhovateľ nebol založený a zriadený za účelom výkonu správy miestnych komunikácií, ale aby poskytoval služby v oblasti verejnej mestskej hromadnej dopravy. To, že navrhovateľ má od roku 2005 v podnikateľskej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra zapísanú aj činnosť „odťahovanie“ je absolútne irelevantné. Odťahovanie vozidiel ani pojmomologicky ani obsahovo nijakým spôsobom nespadá pod výkon správy pozemných komunikácií. Dopravný podnik nie je správcom cesty, a preto nie je oprávnený vykonávať odťah vozidiel tvoriacich prekážku cestnej premávky, a teda ani nemá právo na náhradu žiadnych nákladov. Poukázal na to, že náklady na odstránenie motorového vozidla nemôžu predstavovať paušálnu, ničím nepodloženú sumu, navrhovateľ výšku nákladov nijako nepreukázal.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, v súlade s § 219 ods. 1 OSP rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, nakoľko je vo výroku vecne správne.

Spornosť súdnej veci je založená na posúdení otázky, či spoločnosť Dopravný podnik Bratislava, a.s., bola oprávnená na odstránenie vozidla s poukazom na ustanovenie § 43 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, či spoločnosťou Dopravný podnik Bratislava, a.s., uskutočnené odtiahnutie predmetného motorového vozidla bolo možné považovať za odtiahnutie, ktoré vykonala obec prípadne právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená (§ 43 ods. 1 a ods. 4 písm. a/, ods. 5 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v spojení s § 3d ods. 5 písm. d) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách /cestný zákon/), či navrhovateľ preukázal výšku nákladov na odťah vozidla.

V obdobnej veci, kde predmetom konania bolo zaplatenie nákladov spojených s výkonom odtiahnutia vozidla, rozhodoval Najvyšší súd SR, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 70/2003 uviedol : „ Správca miestnej komunikácie pri odstraňovaní vozidla z komunikácie vystupuje ako orgán verejnej moci (správy) a nemôže právomoci správcu komunikácie zmluvne previesť na iný podnikateľský subjekt, a to ani po stránke technickej (čo sa týka samotného výkonu odstránenia vozidla). Odstrániť vozidlo z miestnej

komunikácie je oprávnená vykonať buď obec sama (správa komunikácie), alebo právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená.“

Aj keď vyššie citovaný rozsudok Najvyššieho súdu SR nie je prameňom práva a právny názor v ňom obsiahnutý, nie je pre odvolací súd v preskúmvanej veci záväzný, odvolací súd sa s týmto názorom Najvyššieho súdu SR stotožňuje. Odstránenie vozidla bez súhlasu prevádzkovateľa je vážnym zásahom do vlastníckych práv, ktorý je prípustný len na základe zákona. Ustanovenie § 43 o cestnej premávke ako aj ust. § 3d ods. 5 písm. d/ zákona o pozemných komunikáciách spadá do oblasti verejného (správneho práva) a v súvislosti so správou týchto komunikácií nevznikajú súkromnoprávne, ale verejnoprávne vzťahy. Odstránenie vozidla nie je súkromnoprávnym aktom, pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastúpenie podnikateľským subjektom, alebo zmluvné poverenie, v zmysle ktorého by bol podnikateľský subjekt oprávnený pôsobiť v oblasti verejnoprávných vzťahov. Správca cesty pri odstraňovaní vozidla vystupuje ako orgán verejnej moci (správy), ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť za jej výkon a nemôže ju zmluvne previesť na iného, a to ani po stránke technickej (čo sa týka samotného výkonu odtiahnutia vozidla). Takéto oprávnenie, vzhľadom na povahu vzťahu, v rámci ktorého má k nemu dôjsť, je oprávnená vykonať buď len obec sama alebo právnická osoba ňou pre tento účel založená alebo zriadená.

Správne prvostupňový súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 20.12.2011 sp. zn. 6M Cdo 22/2010. Podľa uvedeného rozhodnutia, z ustanovení zákona o pozemných komunikáciách („cestný zákon“) nevyplýva *expressis verbis* záver, že by správca komunikácie nemohol preniesť na ním zriadenú právnickú osobu len časť oprávnení pri správe komunikácie ani to, že by tak nemohol urobiť na ním už skôr zriadený alebo založený subjekt, nakoľko takéto obmedzenia pri výkone správy ciest zákon alebo medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neukladajú“.

S vyššie uvedeným právnym názorom sa odvolací súd plne stotožňuje a uvádza, že Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava ako správca miestnej komunikácie je jediným zakladateľom navrhovateľa - spoločnosti Dopravný podnik, a.s. (navrhovateľ bol založený zakladacou listinou Hlavného mesta SR Bratislavy zo dňa 23.12.1993) a uznesením Mestského zastupiteľstva Hlavného mesta SR Bratislavy č. 597/2005 zo dňa 27.01.2005 bola schválená zmena stanov navrhovateľa - rozšírenie predmetu jeho činnosti okrem iného aj o odťahovaciu službu. Dopravný podnik, a.s. (navrhovateľ) ako právnická osoba založená obcou, na ktorú bola zo strany obce prenesená časť oprávnení pri správe komunikácie, spĺňa požiadavky kladené zákonom, konkrétne zákonom č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) a zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, a preto je v konaní o náhradu nákladov, ktoré jej vznikli v súvislosti s odtiahnutím predmetného motorového vozidla, aktívne legítimovaná, tak ako to správne uzavrel prvostupňový súd.

V zmysle § 4b zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len „cestný zákon“) sú miestnymi komunikáciami všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií.

Podľa § 3d ods. 5 písm. d) 135/1961 Zb. vykonávajú správu pozemných komunikácií ak ide o prejazdné úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené.

Podľa § 43 ods. 4 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, správca cesty môže odstrániť vozidlo stojace na ceste vrátane chodníka na náklady jeho prevádzkovateľa, ak je na mieste, kde tvorí prekážku cestnej premávky.

Podľa § 43 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky alebo ak ide o vozidlo uvedené v odseku 4 a v § 25, môže o jeho odstránení rozhodnúť aj policajť; také vozidlo odstráni na náklady jeho prevádzkovateľa Policajný zbor alebo správca cesty podľa rozhodnutia policajta.

Príslušník mestskej polície mohol konať v rámci svojich oprávnení vyplývajúcich z rozhodnutia primátora č. 3/2009.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesenia obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce.

Podľa § 3 ods. 1 písm. e/ zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, obecná polícia vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. f/ zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, obecná polícia objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje osobitný predpis, prejednáva v blokovom konaní priestupky ustanovené osobitným predpisom a priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposlušnosťou pokynu vyplývajúceho 1. z dopravnej značky zákaz zastavenia, zákaz stáť, zákaz vjazdu, zákaz odbočovania, zákaz otáčania, prikázaný smer jazdy, prikázaný smer obchádzania, vyhradené parkovisko, obytná zóna, pešia zóna, školská zóna, zóna s dopravným obmedzením a parkovisko, 2. zo všeobecnej úpravy cestnej premávky, ktorou sa zakazuje zastavenie, stáť a vjazd vozidiel.

Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, úlohy obecnej polície podľa tohto zákona plní v obciach, ktoré sú mestami, mestská polícia.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii obecnú políciu tvoria príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce. Pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa.

Podľa § 135 ods. 1 vetá posledná OSP, je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Spoločnosť Dopravný podnik, a.s. je právnická osoba obcou (mestom Bratislava) založená, vzhľadom na rozšírenie predmetu jej činnosti bola oprávnená vykonať odťah predmetného motorového vozidla.

Z obsahu spisu je zrejmé, že odporca porušil ust. zákona č. 8/2009 Z.z., a to tým, že dňa 20.03.2012 v Bratislave stál menej ako 5 m pred prechodom pre chodcov. Príslušník Mestskej polície Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy s poukazom na cit. ust. zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, rozhodol o odstránení predmetného motorového vozidla (v zápise o odstránení motorového vozidla sa uvádza, že dôvodom odstránenia motorového vozidla bolo, že tvorilo prekážku v cestnej premávke, aj v zázname o zistení priestupku v súlade s ustanoveniami § 43 ods. 1 a 4 zák. č. 8/2009 Z.z. je uvedený ako dôvod odstránenia vozidla - tvorí prekážku cestnej premávky). Následne navrhovateľ v uvedený deň odtiahol vozidlo.

Navrhovateľ sa na základe uvedeného domáhal voči odporcovi zaplatať nákladov za odťah motorového vozidla, a to s poukazom (najmä) na ust. § 43 ods. 1 a 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

V súlade s § 120 ods. 1,4 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Súd je povinný okrem veci podľa § 120 ods. 2 OSP poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Prvostupňový súd riadne účastníkov poučil v súlade s § 120 ods. 1,4 OSP. V konaní bola sporná výška nákladov na odťah predmetného motorového vozidla. V tejto súvislosti navrhovateľ žiadne dôkazy a tvrdenia, z ktorých by vyplývala výška nároku nepreložil. V odvolaní proti rozhodnutiu uviedol, že vo svojom vyjadrení zo dňa 08. 04. 2013 podrobne zdôvodnil spôsob stanovenia uplatňovanej sumy. V predmetnom vyjadrení však len poukázal na to, že ide zväčša o fixné náklady, ktoré sú podložené znaleckým posudkom, ktorý vychádza z odsúhlasenej súvahy - výkazu ziskov a strát navrhovateľa. Navrhovateľ len všeobecne

uviedol, že sa jedná o priame náklady na vozidlo, priame náklady na zamestnancov obsluhujúcich vozidlá, prevádzkové náklady na zabezpečenie prevádzky strediska, správa réžia, zároveň navrhovateľ uviedol, že v rozsudku Krajského súdu v Bratislave 5 Co 122/07 zo dňa 08. 04. 2008, krajský súd poukázal na nepomerné ťažkosti až nemožnosť zistenia výšky nároku pri striktnnej požiadavke zisťovania exaktne vyčíslených nákladov toho - ktorého odťahu, už kvôli nepatrnosti pohyblivých nákladov vo vzťahu k celkovej žalovanej sume, ale aj nákladom prípadného znaleckého, či iného zisťovania, nie je preto vylúčené, aby súd výšku týchto nárokov určil podľa svojej úvahy, pri ktorej môže ako určité východisko slúžiť práve cena odťahu zistená vyššie označeným znaleckým posudkom. Navrhovateľ uviedol, že si vo veci stanovenia kalkulácie nákladov odťahovej služby na jeho vozidlo v danom roku pre účely súdneho konania dáva vypracovať každoročne znalecký posudok, ktorým preukazuje oprávnenosť žalovanej sumy, rozdiel medzi uplatňovaním nárokom a nákladmi vyčíslenými v znaleckom posudku spočíva v tej skutočnosti, že náklady na jednotlivé odťahy od stanovenia ceny v roku 2005 vzrástli, čo dokumentuje práve priložený znalecký posudok a cena jedného odťahu zostáva na pôvodnej úrovni.

Odvolací súd v zhode so záverom prvostupňového súdu poukazuje na to, že navrhovateľ nepreukázal v konaní výšku nákladov na odťah vozidla. Navrhovateľ nepredložil ako dôkaz znalecký posudok, nepredložil ani žiadne iné dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia ohľadne nákladov na odťah vozidla, tvrdil, že si dáva každoročne vypracovať znalecký posudok, ktorým preukazuje oprávnenosť žalovanej sumy, takýto v konaní však nepredložil, a to napriek tomu, že bol poučený v súlade s § 120 ods. 1,4 OSP a napriek skutočnosti, že vedel o tom, že táto skutočnosť nie je medzi účastníkmi nesporná, ale že je sporná.

V súlade s § 120 OSP povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré uviedli účastníci, či už v žalobe, alebo vyjadrení. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkmi.

Dôkazným bremenom (v spojení s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Dôkazné bremeno o určitých skutočnostiach leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. V prípade dôkaznej núdze musí súd rozhodnúť, pričom dopad (neúspech v konaní) sa pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva. Navrhovateľ nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by bola preukázaná výška nákladov na odťah vozidla.

V súlade s § 136 OSP, ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami, alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy. Za správnu treba považovať prax, podľa ktorej pojem nepomerné ťažkosti je naplnený aj v tom prípade, ak síce výška je zistiteľná, avšak uplatnený nárok je nepatrný vo vzťahu k nákladom potrebných na jeho zistenie. Odvolací súd poukazuje na to, že súd síce môže v určitých prípadoch výšku nároku určiť podľa svojej úvahy, avšak musí vychádzať z určitých skutkových zistení, ktoré sú tvrdené, a preukázané, dôkazná povinnosť účastníkov v tomto prípade spočíva na tom, aby tvrdili a preukázali také skutočnosti, aby súd mohol o tieto skutočnosti oprieť svoju úvahu o výške nároku. Navrhovateľ napriek tomu, že v konaní tvrdil, že má znalecký posudok, od ktorého odvodzoval výšku svojho nároku tento v konaní nepredložil. Skutočnosti uvedené navrhovateľom, že náklady na odťah vychádzajú z odsúhlasenej súvahy - výkazov ziskov a strát navrhovateľa, pričom uvádzal len pojmy - priame náklady na vozidlo, priame náklady na zamestnancov, prevádzkové náklady na zabezpečenie prevádzky strediska správna réžia, neposkytujú dostatok preukázateľných skutočností, na základe ktorých by súd podľa svojej úvahy, aspoň približne mohol uvažovať o výške nároku. Pokiaľ aj navrhovateľ poukázal na rozhodnutia iných súdov, z ich obsahu vypláva skutočnosť, že vychádzali zo znaleckých posudkov, konkrétnych, avšak v tomto konaní bola dôkazná situácia iná. Navrhovateľ nepredložil žiadne tvrdenia a dôkazy, z ktorých by mohol súd určiť výšku nároku na základe svojej úvahy, pretože aj úvaha súdu musí byť podložená určitými preukázanými tvrdeniami, z ktorých odvodzuje súd svoju úvahu.

Pokiaľ navrhovateľ uvádza, že určenie výšky nákladov paušálnou sumou neodporuje ust. § 43 ods. 1,4 zák. č. 8/2009, súd poukazuje na to, že podľa ust. § 43 zák. č. 8/2009 Z.z. je povinnosť nahradiť náklady na odstránenie prekážky cestnej premávky, neuvádza sa, že tieto sa stanovujú paušálnou sumou (v žiadnom prípade nemôže ísť o paušálnu ničím nepodloženú sumu).

Obsah odvolania navrhovateľa vo veci samej nie je spôsobilý spochybniť rozhodnutie súdu prvého stupňa, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, a mali by za následok zmenu rozhodnutia vo veci samej. Navrhovateľ ako je uvedené vyššie neunesol dôkazné bremeno, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, ako vo výroku vecne správne.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP a odporcoví, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech priznal náhradu trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu 16,60 €, režijný paušál 8,04 € a DPH 20% t.j. podľa Vyhl. 655/2004 Z.z. náhradu trov právneho zastúpenia priznal odvolací súd v súlade s § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 pís. c, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 zák. č. 655/2004 Z.z.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.